

Hoppas på balanserad lösning

Det råder stor osäkerhet om vilka konsekvenserna blir av den regeringsbildning som förestår, konstaterar Pensionstagarnas Centralförbunds svenska distrikt i sitt uttalande från vårmötet i Rajaniemi, Virdois i april. Blir det en regering där samlingspartiets hårda nedskärningslinje kommer att dominera? Och kommer sannfinländarna att få gehör för sitt krav på stopp på invandringen? Eller kan vi hoppas på en lösning där behovet att på ett balanserat sätt minska på statsskulden förenas med en fortsättning på den reformpolitik regeringen Marin bedrivit? Vår förhoppning är att man stannar för det sistnämnda alternativet och att arbetet med social- och hälsovårdsreformen slutförs enligt tidigare riktlinjer och att de "giutfel" som uppenbaras elimineras.

Vi förväntar oss också att de länge aviserade åtgärderna för att minska pensionärsfattigdomen börjar verkställas. Det förutsätter också att tak sätts för vårdavgifter, medicin- och transportkostnader samt att folk- och garantipensionerna höjs. Ytterst viktigt är också att vidta åtgärder för att minska bristen på vårdpersonal, till exempel genom att öka utbildningen, verka för en rättvis avlöning och förbättra förutsättningarna för en arbetsrelaterad invandring.

PCF:s svenska distrikt konstaterar vidare att endast personer med goda digitala kunskaper och tillgång till smarttelefon och/eller dator i dag har tillgång till den service bankerna ger. Det borde ligga i statsmaktens intresse att ålägga bankerna skyldighet att ordna sin service så att den betjänar även personer som saknar dessa kunskaper och redskap. Rapporterna om ungdomarnas försämrade mentala hälsa inger oss oro. Vi förutsätter att åtgärder för att minska bristen på psykiatriska vårdplatser och -personal snabbt vidtas. Samlingspartiets planer på att förkorta tiden för utbetalning av inkomstrelaterad dagpenning till arbetslösa samt att sänka dagpenningens belopp betecknas i uttalandet som ytterst kortsiktiga och kontraproduktiva. Samma parti vill "uppmuntra" höginkomsttagare till större produktivitet genom skattelättnader, medan man när det gäller de svagaste tar till piskan och tvingar dem ta emot jobb långt under deras kompetens och till den lön som behagas betalas.

PCF:s svenska distrikts vårmöte

Deltagarna lyssnar på Rebecka Åkers via video.

Pensionärernas olika villkor

Efter det starkt kryddade anförandet som tydligt gick hem fick Eläkkeensaja tidningens utsände en pratstund med Ralf Friberg som själv varit aktiv inom Pensionstagarnas Centralförbund PCF. Han har bland annat varit ordförande för vårt svenska distrikt, ordförande för förbundets förbundsfullmäktige, suttit i förbundsstyrelsen, blivit utsedd till hedersmedlem samt erhållit förbundets förtjänstecken i guld.

– Vi måste nyansera vår uppfattning om pensionärernas liv. De finns de som tror att pensionärernas liv är ett enda grått helvete.

– Vi har idag i Finland många pensionärer som är mycket friska och välmående. Men vi har också de pensionärer som ska leva på sina små pensioner och som är beroende av den sociala trygghet samhället kan erbjuda och som behöver stöd och hjälp. Man räknar med att antalet finländska pensionärer som är direkt nödställda är cirka 150 000. Dem får vi aldrig glömma. Och därför måste vi ge mera resurser till dem som är riktigt utsatta, säger Friberg bestämt.

I det sammanhanget vill han påminna om att pensionärernas välbefinnande inte enbart handlar om ekonomi.

– I mycket är det också en fråga om psykisk ensamhet som förvärrats på grund av inflyttningen till de stora städerna och deras förorter. Där finns alltför många pensionärer som blivit ensamma när barnen flyttat bort. Det gör att uppsökande verksamhet kommer att få en allt större roll. Därför måste också kontaktverksamheten byggas ut. På det här området gör Röda Korset en banbrytande insats.

Ralf Friberg förklarar ivrigt

månadens INTERVJU

Friberg påminner samtidigt om alla de pensionärer som är i god form. Meningsfulla sysselsättningar är därför A och O.

– Alla pensionärsaktiviteter är bra. Det må sedan handla om allt från folkdans till frågesport.

Som pensionär valde Friberg att återvända till det Ekenäs där han tillbringat en del av sin barndom.

– När jag för över tjugo år sedan flyttade till Ekenäs lade jag märke till hur stark svenskans ställning är. Överallt talas det nästan bara svenska. Det som däremot bekymrar är att de centrala delarna kring Kungsgatan avfolkas och butiksfönstren gapar tomma därför att centrum flyttar längre bort i riktning mot Järnvägsstationen. Men femtiotalets småstadsstämning som jag upplevde finns kvar.

Under 1970-talet representerade Ralf Friberg de finlands-svenska socialdemokraterna i riksdagen från Helsingfors valkrets. I dagspolitiken finns

dock tendenser som inger oro.

– Framför allt har det gentlemanmässiga beteendet nästan helt försvunnit från riksdagen. Idag ifrågasätter man motpartens trovärdighet på ett sätt som man inte gjorde tidigare. Man får till exempel aldrig anklaga motparten för att ljuga. Tala då hellre om tillämplig sanning. Men numera tycks riksdagsmännen kunna beskylla varandra för vad som helst.

Vikten av att hålla sig till sanningen betyder mycket även inom diplomatin. Friberg som bland annat varit Finlands ambassadör både i Danmark och i Grekland anser att detta är högaktuellt inte minst mot bakgrund av Putins diplomati som befinner sig långt från sanningen.

– Talar man inte sanning så förlorar man trovärdigheten inom diplomatin. Och det är en trovärdighet som man aldrig kan få tillbaka, säger Ralf Friberg.

Henrik Helenius

PCF'S SVENSKA DISTRIKT

ORDFÖRANDE

Stig Kumlin, 040 050 0584, stig.kumlin@outlook.com

VICEORDFÖRANDE

Torsten Spring, 040 777 4318, torstenspring@hotmail.com

SEKRETERARE

Alf-Erik Helsing, 040 592 8595, alf-erik.helsing@anvianet.fi

PCF'S STYRELSE Rauno Kousa

PCF'S FULLMÄKTIGE Torsten Spring

REDAKTIONSRÅD FÖR SVENSKA

SIDAN I ELÄKKEENSAAJA

Marianne Laxén (ansvarig), mannelx@hotmail.com
Henrik Helenius och
Alf-Erik Helsing

HEMSIDA

svenskadistriktet.elakkeensajat.fi

ANSVARIG FÖR HEMSIDAN

Erik Ekman, erik.ekman@brev.fi

NYTT FRÅN NSK

Kommande NSK möte

Värd för NSK:s höstmöte är Pensionistförbundet, vårt norska medlem. Vi planerar för ett intressant seminarium om pensionärsråd/äldreråd. Vi har en hel del att lära av varandra när det gäller våra möjligheter att påverka kommunerna genom dessa råd.

Grunden för seminariet blir en rapport om hur råden fungerar i våra olika nordiska länder. Det är ganska stora skillnader mellan dem. Inte minst gäller det lagstiftningen som styr deras arbete. I Sverige saknar vi en lag. Det danska systemet med att välja ledamöterna i samband med de allmänna valen är unikt i Norden. Vilka konsekvenser får det i möjligheten att skapa ett mer åldersvänligt samhälle?

Genom seminariet ska vi lära av varandra och skapa kontakter mellan ländernas ledamöter i råden. Bland seminariets deltagare vill vi gärna se, engagerade rådsmedlemmar (minst två från varje organisation) och politiker som sitter med i pensionärsråd/äldreråd. Seminariet ska genomföras i hybridform, där NSK:s styrelse och två medlemmar från varje organisation deltar fysiskt. Övriga erbjuds att delta digitalt. En rapport presenteras i maj.

En annan viktig fråga blir också arbetet med åldersvänliga städer, som Nordens Välfärdscenter arbetar med. Det hänger ju samman med pensionärs-/äldreråd.

Medelpensionen 1845 euro

Finländarnas genomsnittliga månadspension steg i fjol för första gången över 1 800 euro. Medelpensionen var 1 845 euro i månaden när den året innan var 1 784 euro. Nästan 70 procent av finländarna hade en totalpension som var mindre än 2 000 euro i månaden. En klar majoritet av dem var kvinnor. Ca tio procent av pensionstagarna fick en pension på över 3 000 euro.

År 2022 var männens medelpension 2 070 euro i månaden och kvinnornas 1 658 euro i månaden, dvs. en femtedel mindre. Skillnaden på nivån för den genomsnittliga pensionen mellan könen förändras långsamt. På tio år har skillnaden minskat endast med två procentenheter. Pensionsskillnaden återspeglar arbetslivet, dess längd och lönenivå.

I fjol fanns det 1,6 miljoner pensionstagare i Finland av dessa fick 181 000 personer sjukpension, vilket är över fem procent av befolkningen i arbetsför ålder (16–64-åringar).

I Finland betalades år 2022 pensioner och därmed jämförbara förmåner för sammanlagt 34,9 miljarder euro. Av pensionerna betalades 31,4 miljarder euro i arbetspension. FPA betalade folkpensioner och garantipensioner för sammanlagt 2,5 miljarder euro.

PSC